

ZAPISNIK

Sa sastanka Odbora za poslijediplomske studije s mentorima i doktorandima poslijediplomskog doktorskog studija *Strojarstvo, brodogradnja, zrakoplovstvo, metalurgija* održanog 13. ožujka 2018. godine s početkom u 10 sati u Velikoj Vijećnici Fakulteta strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu.

Prisutne pozdravljaju prof. dr.sc. Dubravko Majetić, prodekan za znanstveni rad i suradnju s gospodarstvom i prof. dr.sc. Joško Parunov, predsjednik Odbora za poslijediplomske studije i voditelj studija te priopćavaju kako je povod sastanka nedavno provedena anonimna *Anketa o kvaliteti doktorskog studija* te se mentorima i doktorandima žele pojasniti najčešće primjedbe na režim studija.

Prof. dr.sc. Parunov otvara sastanak s prvom od ukupno četiri teme.

PRIJAVA KONAČNE TEME

U provedenoj anketi najčešća primjedba doktoranada je prerana prijava konačne teme.

Prema članku 16. stavku 7. Pravilnika o poslijediplomskom doktorskome studiju *Strojarstvo, brodogradnja, zrakoplovstvo, metalurgija* (dalje: Pravilnik), studijski program sadrži uvjete upisa doktoranda u sljedeći semestar studija te preduvjete upisa pojedinog predmeta ili grupe predmeta.

Prema studijskom programu poslijediplomskom doktorskog studija *Strojarstvo, brodogradnja, zrakoplovstvo, metalurgija* (dalje: studijski program), tijekom prve godine doktorskog studija, doktorand predlaže mentora i temu te dogovara uvjete rada, posebice uvjete financiranja istraživanja.

U trenutku kada se izrađivao studijski program na snazi je bio Pravilnik o doktorskim studijima na Sveučilištu u Zagrebu iz 2010. godine koji je člankom 16. stavkom 1. propisivao *kako tijekom prve godine doktorskog studija, doktorand predlaže mentora i temu te dogovara uvjete rada, posebice uvjete financiranja istraživanja*.

Kako se opći akti sastavnica reguliraju sukladno općim aktima Sveučilišta koje daje suglasnost na iste, u studijski program morala se implementirati i odredba o roku za podnošenje prijave konačne teme.

Također, u 2016. godini proveden je postupak reakreditacije poslijediplomskog doktorskog studija te je jedna od preporuka Akreditacijskog savjeta Agencije za znanost i visoko obrazovanje omogućiti što raniji odabir teme doktorskog rada.

Navedena preporuka Akreditacijskog savjeta odnosi se na „stari“ doktorski studij na kojem je podnošenje prijave konačne teme bilo predviđeno na zadnjoj godini studija što se u praksi pokazalo dosta nepovoljnim za studente jer bi došli do kraja roka studiranja bez definirane teme.

Nadalje, Pravilnikom je predviđeno da prilikom prijave na Natječaj za upis doktorskog studija kandidati moraju priložiti opis područja istraživanja što znači da je budući doktorand s potencijalnim studijskim savjetnikom definirao i napravio uvod u područje koje će istraživati.

Slijedom svega navedenog, te uzimajući u obzir da je rok za završetak doktorskog studija 8 godina od godine upisa i da većina tema bude prihvaćena već prilikom prve prijave, Odbor za poslijediplomske studije za sada ostaje na stajalištu da je prijava teme tijekom prve godine studija opravdana.

OPSEG NASTAVE I RASPON IZBORNIH KOLEGIJA

Doktorandi su u provedenoj anketi navodili kako je previše nastave i preuzak raspon izbornih kolegija.

Člankom 5. stavkom 3. Pravilnika o doktorskim studijima na Sveučilištu u Zagrebu (od rujna 2016. godine) propisano je da *nastava u obliku predavanja ne smije prelaziti 30 posto ukupnog opterećenja predviđenog studijskim programom (uključujući i izradu doktorskoga rada). Opterećenje se na programu izražava u skladu s europskim sustavom prijenosa bodova (ECTS) ili se procjenjuje na neki drugi način.*

Pravilnikom o poslijediplomskom doktorskom studiju *Strojarstvo, brodogradnja, zrakoplovstvo, metalurgija* u članku 15. stavku 5. propisano je da *nastava u obliku predavanja ne prelazi 20 % ukupnog opterećenja predviđenog studijskim programom koje se izražava u skladu s europskim sustavom prijenosa bodova (ECTS), što iznosi 36 ECTS bodova.*

Dakle, na poslijediplomskom doktorskom studiju *Strojarstvo, brodogradnja, zrakoplovstvo, metalurgija* nastavni je dio unutar okvira propisanog Sveučilišnim Pravilnikom. Štoviše nastavno opterećenje je i znatno manje od dozvoljenih 30 posto.

Nadalje, samo je jedan kolegij (Uvod za znanstveno-istraživački rad) obavezan, dok su svi ostali kolegiji izborni, a student može upisivati i kolegije s drugih smjerova ukoliko su mu oni potrebni za bolje razumijevanje njegova područja istraživanja (ukupno 190 kolegija).

Također, Pravilnikom i studijskim programom predviđena je i mobilnost doktoranada da na ostalim sastavnicama te domaćim i inozemnim institucijama slušaju i polažu kolegije.

Jedna od preporuka Akreditacijskog savjeta Agencije za znanost i visoko obrazovanje, a koja se odnosila na „stari“ studijski program smanjiti je udio nastave (koja iznosi oko 50 posto, odnosno 15 kolegija) za barem 30 posto kako bi doktorandi imali više mogućnosti za istraživački rad.

Uzimajući u obzir preporuku Akreditacijskog savjeta te Sveučilišni pravilnik, Odbor za poslijediplomske studije smanjio je nastavu na minimalnih 20 posto ukupnog opterećenja i omogućio doktorandima da s mentorima kreiraju individualni nastavni program.

ODREĐIVANJE ECTS BODOVA

Druga je najčešća primjedba doktoranada kako priznavanje ECTS bodova nije ujednačeno te se za ista postignuća dodjeljuju različiti ECTS bodovi.

Pravilnikom je propisano kako verifikaciju postignuća na doktorskom studiju i pridruživanje ECTS bodova vrše doktorand, mentor i voditelj smjera.

Ideja vodilja ovakvog načina vrednovanja bila je da doktorand u suradnji s mentorom, koji najbolje zna koliko je doktorand vremena utrošio na određenu kategoriju postignuća i koliko je ono povezano s temom doktorata, odredi pripadajući ECTS bodova. Sljedeća instanca je voditelj smjera koji definira stav svog smjera za pojedina pitanja. Predsjednik Odbora, kao zadnja osoba koja verificira Obrazac za priznavanje ECTS bodova, može primijetiti samo neke veće nepravilnosti.

Dakle, mentor kao osoba koja vodi doktoranda kroz studij je najkompetentnija za određivanje faktora udjela i faktora povezanosti na temelju kojih se dodjeljuju ECTS bodovi.

Na sastanku su nakon niza pitanja doktoranada, revidirane određene kategorije za priznavanje ECTS bodova:

- *Radovi objavljeni u časopisima s međunarodnom recenzijom*

- rad ne mora nužno biti objavljen u CC časopisu, dovoljno je da bude objavljen u časopisu koji se nalazi u bazi Web of Science (WoS)

- nužan uvjet za pristup obrani doktorskog rada je CC rad ili rad objavljen časopisu koji se nalazi u bazi Web of Science koji doktorandu nosi minimalno 20 ECTS bodova

- jedan rad niti teoretski ne može i ne smije kvalificirati 2 doktoranda jer je na jednom radu moguće dobiti maksimalno 36 ECTS bodova, a kvalifikacijski rad treba nositi minimalno 20 ECTS bodova

- redosljed autora u članku nije bitan

- ukoliko se rad objavljuje zajedno s kolegama s drugih smjerova, drugih sastavnica, institucija ili s kolegama iz inozemstva, faktor udjela je 1. Ukoliko rad objavljujete s kolegama s istog smjera, faktor udjela se dijeli prema preporuci mentora i voditelja smjera.

- *Radovi objavljeni u zbornicima radova s konferencija i ostala izlaganja*

- da bi se priznalo 6 ECTS bodova za međunarodnu konferenciju, u zborniku mora biti objavljen cjeloviti rad (ne sažetak) i rad mora biti prezentiran na engleskom jeziku

- umjesto prezentacije, mogu se priznati i poster sekcije ukoliko je doktorand stajao pored postera, obrazlagao temu rada i odgovarao na pitanja zainteresiranih

- *Ostalo*

- za isto postignuće ne mogu se dobiti ECTS bodovi po 2 stavke već doktorand mora odlučiti što mu je povoljnije (npr. ukoliko je rad prezentiran na konferenciji i onda objavljen u posebnom izdanju časopisa, ne mogu se priznati bodovi pod obje stavke, već ili za konferenciju ili za časopis)

- mogu se priznavati ECTS bodovi za postignuća ostvarena prije upisa doktorskog studija, no ona se ne računaju kao nužan uvjet za pristup obrani doktorskog rada.

- ECTS bodovi ograničeni su po svim kategorijama kako bi se osigurala ravnomjerna zastupljenost svih kategorija. Bitno da su ispunjeni nužni uvjeti za pristup obrani doktorskog rada: 2 međunarodne konferencije, 2 doktorske radionice i rad s min. 20 ECTS bodova objavljen u časopisu s međunarodnom recenzijom.

KOMPETITIVNI FONDOVI

Prof. dr.sc. Majetić i prof. dr.sc. Parunov uvrstili su Kompetitivne fondove kao jednu od tema zbog učestalog pogrešnog tumačenja korištenja sredstava iz Kompetitivnih fondova.

Naglasili su kako je FSB jedan od rijetkih fakulteta koji školarine od doktorskog studija usmjerava u Kompetitivne fondove, koji su u potpunosti na raspolaganju studentima. Također su istaknuli da je Odlukom Fakultetskog vijeća (nalazi se na web stranicama doktorskog studija) propisan način prijave na Kompetitivne fondove i potrebna dokumentacija. Doktorandi su zamoljeni da se kod prijave striktno drže postojećeg Pravilnika.

Također je ponovljeno nekoliko temeljnih pravila vezano za korištenje Kompetitivnih fondova:

- za svaku prijavu na Kompetitivne fondove potrebna je pisana suglasnost mentora.

- ukoliko doktorand ima ispunjen propisani uvjet od 2 međunarodne konferencije, ne može aplicirati na dobivanje potpore iz Kompetitivnih fondova „Konferencije“ neovisno o izvoru financiranja za prethodne dvije

- Za apliciranje na kompetitivni fond „Mobinost“, planirana mobilnost ne može biti kraća od 30 dana , dok ustanova na koju doktorand odlazi može biti fakultet, institut ili bilo koja druga ustanova vezana za istraživanje doktorskog rada

Nakon iscrpljivanja svih točaka, prof. dr.sc. Majetić i prof. dr.sc. Parunov zahvalili su se prisutnima na odazivu te zaključili kako će se ovakvi konstruktivni razgovori održavati redovito.

Sastanak je završio u 11:10 sati.

Prodekan za znanstveni rad i suradnju s gospodarstvom

Prof. dr.sc. Dubravko Majetić

Predsjednik Odbora za poslijediplomske studije

Prof. dr.sc. Joško Parunov

Zapisničar:

Zvonka Fofić, dipl. iur.